

Капаніна О.
ПВНЗ ІСМВ «Харківський колегіум»

ПЕРШИЙ УКРАЇНЕЦЬ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

Початок української імміграції є доволі актуальною темою та викликає науковий інтерес серед дослідників. Попри існування достатньої кількості наукових праць з даної тематики існують окремі проблеми, що потребують окремих розвідок. Однією з таких малодосліджених тем є історія тих перших поодиноких мігрантів українського походження до Америки.

Традиційною першою хвилею української еміграції до Америки вважається остання чверть XIX ст., коли група українців із Закарпаття приїхала на шахти Пенсільванії у США. Але це не були найперші етнічні українці на американській землі, серед першопрохідців Нового світу трапляються українські імена, які прибули на кораблях капітана Джона Сміта, відомого мореплавця та авантюриста, під час так званої Вірджинської кампанії. Цими українцями були корабельний лікар Іван Богдан та корабельний тесля Лаврентій Богун. Проте, через брак джерел, дослідники часто об'єднують цих двох українців, говорячи що Іван Богдан та Лаврентій Богун це одна людина. Слід відмітити, що польська діаспора приписує своїй історії славу першовідкривача Івана Богдана, наголошуючи що звали його Яном та був він поляком. І як стверджує краєзнавець М. Савчук: «Однозначно погоджуються і з поляками, і українцями, що він з Коломиї. Стоїть питання тільки, якої він національності. Ми вважаємо його українцем. Якби він називався Збігнев там чи Ричард, було ж тяжко сказати, що він українець. Але Ян, Іван...».

Подальша доля першого українського американця відома нечітко, але все ж деякі відомості дійшли до наших днів. Цікаві деталі про перебування І. Богдана, вихідця з Коломиї, в Північній Америці дізнаємося з праці «Достовірні записки про подорожі й пригоди капітана Джона Сміта у Європі, Аф-

риці та Америці». Зокрема, автор повідомляв, що Іван Богдан прибув до Джеймстауна у на англійському кораблі «Марія та Маргарита». Українська діаспора США вважає Івана Богдана першим українцем Америки і в середині 1970-х років Український конгресовий комітет в Чикаго ініціював випуск поштової марки на його честь, де він постав як будівничий пароплавів та організатор першої фабрики скла в Джеймстауні.

Таким чином, українці є справді унікальною нацією, яка перебуває в перманентному становищі змін та пошуку кращого життя. Досвід Івана Богдана є прикладом сміливості, дещо авантюрності, що відповідає рисам українського характеру, прагнення рішучості та змін у своєму житті. Саме цій людині випав шанс покласти початок історії України в Новому світі.